

Bijlage 2: Bezuinigingsopties in het kader van de concept-begroting 2022

Aanleiding: Uitkomst zienswijzeprocedure

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (hierna de VRGZ) heeft in december 2020 een kaderbrief naar gemeenten gestuurd met daarin onder andere de belangrijkste financiële uitgangspunten voor de begroting 2022. Daarin is uitgegaan van een beleidsarme begroting voor 2022. Dit is gedaan, omdat veel gemeenten het financieel zwaar hebben als gevolg van tekorten in het sociaal domein en de VRGZ begrijpt dat ambities en de daarmee gepaard gaande kostenuitzettingen binnen dit tijdsgewricht niet passen. Het bestuur acht de financiële ondergrens verantwoord zonder de primaire dienstverlening aan te hoeven tasten.

Op de genoemde kaderbrief hebben de meeste gemeenten conform het verzoek van het Dagelijks Bestuur gereageerd. Een meerderheid van gemeenten vraagt het bestuur om concreet inzichtelijk te maken wat de door hen gewenste generieke korting van 1 % betekent in de begroting 2022. Dit betreft een beoogde bezuiniging van € 414.000,-. De bedragen per gemeente zijn opgenomen in tabel 2.

Opdracht Dagelijks Bestuur

Met inachtneming van deze wens heeft het Dagelijks Bestuur de directie van de VRGZ de opdracht gegeven te komen met bezuinigingsopties en een beschrijving van de impact te geven mochten die voorstellen worden geëffectueerd.

De directie begrijpt deze wens van het Dagelijks Bestuur om met bezuinigingsopties te komen, want voelt ook zeer dat gemeenten zich in -financieel- zwaar weer bevinden, zoals in de inleiding reeds verwoord. Tegelijk is het van belang om mee te geven wat de impact is op de operationele taakuitvoering van te noemen bezuinigingsmogelijkheden

De beschrijving van de impact kan worden meegenomen in de afweging die bestuurlijk gemaakt dient te worden en reduceert de kans dat voor het bestuur ongewenste effecten pas op een later moment duidelijk worden.

Doel notitie

Deze notitie bevat geen concreet bezuinigingsvoorstel van het Dagelijks Bestuur, maar dient er toe om het Algemeen Bestuur en gemeenten behulpzaam te zijn bij de afweging van keuzes die kunnen leiden tot bezuinigingen. Conform afspraak met de griffies van gemeenteraden zal de directie van de VRGZ in een digitale raadsbijeenkomst voor alle gemeenteraadsleden in Gelderland-Zuid op 26 april 2021 toelichting geven op de beschreven opties. Uiteindelijk zal het Algemeen Bestuur in haar vergadering van 24 juni 2021 daarover een oordeel moeten vormen met inachtneming van de opvattingen van gemeenteraden.

Afhankelijk van de uitkomst van de bespreking in de vergadering van het Algemeen Bestuur kan dit leiden tot wijziging van de thans voorliggende concept-begroting 2022.

Historische context

Van belang is de gevraagde bezuiniging in de historische context te zien. De VRGZ is vanaf 2015 er steeds in geslaagd om forse bezuinigingen te realiseren (oplopend tot € 4,1 miljoen) en positieve rekeningresultaten terug te storten naar gemeenten (totaal € 2.300.000,-). Ook in 2021 zal de VRGZ, mits gemeenten daarmee akkoord gaan, € 1,37 miljoen terugstorten naar gemeenten. Uit de toelichting op de concept-rekening 2020 blijkt dat de oorzaken hiervan incidenteel van aard zijn.

Lastenverzwaring agv nieuw beleid

Niet onvermeld mag blijven dat de VRGZ in de achterliggende jaren niet alle uitzettingen aan gemeenten heeft gepresenteerd, vanuit begrip voor de lastige – financiële- positie van gemeenten. Meer dan eens is voor deze extra kosten de eigen begroting “belast”, waarvan voorbeelden zijn extra lasten van de nieuwe blusboten t.o.v. de oude (€ 185.000,-) en de -wettelijk verplichte- 24/7 functie van calamiteitencoördinator (€ 100.000,-).

Aantasting dienstverlening

Het Dagelijks Bestuur heeft zich altijd ten doel gesteld dat de dienstverlening van de VRGZ aan burgers, bedrijven, instellingen en gemeenten adequaat moet zijn om de veiligheid te borgen. Daarbij werd aangetekend dat indien gevraagd wordt om aanvullend op de reeds uitgevoerde taakstellingen en efficiencylagen nog meer te bezuinigen dit direct negatieve invloed heeft op het primaire proces van de veiligheidsregio, omdat het “vet niet meer op de botten zit”. De VRGZ heeft dit in financiële rapportages in 2019 en 2020 al eerder gemeld. Het zoeken van bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel de ‘kaasschaafmethode’ is met andere woorden niet meer aan de orde. Bovendien zouden verdere bezuinigingen in de bedrijfsvoering negatieve uitwerking hebben voor de processen in de gehele organisatie en daarmee alle sectoren flink ontregelen. Overigens zou dit in negatieve zin niet alleen de VRGZ raken, maar tevens onze regionale GGD, die voor een groot deel afhankelijk is van de dienstverlening door bedrijfsvoering VRGZ.

Effecten van keuzes

Conform de wens van het Dagelijks Bestuur worden hierna bezuinigingsopties voorgesteld die een meerderheid van de gemeenten “raken”. Dit komt tegemoet aan de solidariteit en collectieve verantwoordelijkheid van gemeenten respectievelijk Algemeen Bestuur om voordelen, maar ook nadelen in het kader van de gemeenschappelijke regeling gezamenlijk te dragen.

De bezuinigingsopties gaan, als gemeenten en uiteindelijk het Algemeen Bestuur er voor kiezen, gevolgen hebben voor operationele prestaties en dienstverlening en zijn vanuit de professe gereedeneerd niet aan te bevelen. Die gevolgen vertalen zich merkbaar naar onze inwoners, gemeenten, bestuurders en samenwerkingspartners in de vorm van:

- hulpverlening die trager op gang komt bij incidenten, rampen en crises;
- hulpverlening/brandbestrijding die minder compleet is, kwalitatief lager van niveau door gemis aan middelen en materieel en goede voorbereiding;
- informatie-uitwisseling tussen ketenpartners die tijdens incidenten rampen en crises te traag op gang komt;
- het stoppen van de dienstverlening/advisering aan gemeenten;
- een groter afbreukrisico voor bestuurders;
- afbreuk aan samenwerking op het gebied van crisisbeheersing.

Ook in de organisatie en in de uitvoering van de taken is sprake van een grote impact. De opties hebben direct gevolgen voor de wijze waarop de medewerkers werken en de kwaliteit van de dienstverlening die ze leveren. Dit zal mogelijk ook impact hebben op arbeidsmotivatie en -betrokkenheid.

Frictiekosten

Daarnaast zullen frictiekosten ontstaan. Het opheffen van taken zal in de meeste gevallen leiden tot frictiekosten. Functionarissen die deze taken uitvoeren zijn niet onmiddellijk vertrokken. Rechtspositioneel leidt dit nog tot financiële verplichtingen voor de VRGZ. Daarnaast kunnen frictiekosten ontstaan bij het afstoten van materieel (boekwaardeverlies).

Met andere woorden de gewenste structurele bezuinigingen van € 414.000,-- zullen gepaard gaan met (incidentele) meerkosten. De beoogde structurele bezuinigingen gaan pas na 2022 bereikt worden. Afhankelijk van de besluitvorming over de bezuinigingsopties zal nader onderzocht worden op welke wijze de frictiekosten incidenteel worden gedekt. Daartoe zal een voorstel aan het bestuur worden aangeboden.

Bezuinigingsopties

In Bijlage 1 worden de concrete bezuinigingsopties 1 tot en met 6 uitgeschreven. Bij elke optie wordt beschreven wat de impact is op de bestaande dienstverlening, wat de financiële bezuinigingseffecten zijn in meerjaren perspectief en of de beschreven taken wettelijk zijn of niet.

De beschreven opties vertalen zich financieel tot een groter bedrag dan de gevraagde € 414.000,--, namelijk € 780.000,- Dit is bewust gedaan om gemeenteraden en het bestuur mogelijkheden te bieden tot keuzes.

Tabel 1 Overzicht bezuinigingsopties

Bezuinigingsvoorstellen				
	2022	2023	2024	2025
1 Grootwatertransport	52.000	52.000	52.000	52.000
2 Blusboot	204.000	204.000	204.000	204.000
3 Afstoten AED-taak + Tilassistentie ambulance	91.000	91.000	91.000	91.000
4 Brandweerhulpboten en oppervlaktewaterredding	73.000	73.000	73.000	73.000
5 Evenementen	181.000	181.000	181.000	181.000
6 Bevolkingszorg en crisiscommunicatie	170.000	170.000	170.000	170.000
Totaal	771.000	771.000	771.000	771.000

Tabel 2 Besparingsbedrag per gemeente

Gemeenten	Bedrag per gemeente
Berg en Dal	23.923
Beuningen	14.542
Buren	22.089
Culemborg	20.242
Druten	11.150
Heumen	12.465
Maasdriel	18.181
Neder-Betuwe	16.755
Nijmegen	143.804
Tiel	27.367
West Betuwe	40.879
West Maas en Waal	14.948
Wijchen	26.233
Zaltbommel	21.422
Totaal	414.000

